

KVINNOSYN

**SRF-kvinnornas nyhetsbrev
Nr 2 * 2009**

Innehåll:

Till att börja med

Tänkvärt

Senaste nytt från Kvinnokommittén

Nya Kvinnokommittén

Kvinnors ärlighet

Pressmeddelanden

Kvinnor är mer sjuka

Rapporter landet runt

SRF Dalarna

Var fjärde synskadad kvinna...

Boktips

Efterlysning från Serbien

Äldre än 30...

Redaktionsruta

Till att börja med...

Idag när jag gick hem för att börja sammanställa detta nummer av Kvinnosyn och två dagar innan pingst, då hade häggen slagit ut i full blom och deras underbara doft kittlade min näsa. Efter en lång vinter är det plötsligt sommar! Lika fantastiskt varje år.

Snart är det också dags för en lång och skön ledighet då vi får ladda batterierna så att vi känner oss pigga, alerta och inspirerade att börja arbeta med höstens kampanj. Innan den ledigheten ska vi ändå göra en viktig sak med tanke på kampanjen. Vi ska hjälpas åt och se till att den enkät som har tagits fram och som riktas till socialtjänsten i varje kommun verkligen blir ifylld före vår ledighet. Visst kan vi hjälpas åt att göra detta och sedan skicka våra ifyllda enkäter till Bertil sköld på rikskansliet? Vi får heller inte glömma att vi ska lyfta fram jämställdhetsperspektivet, att behovet av stöd kan skilja sig mellan män och kvinnor. Den lilla rapporten från Kvinnokommitténs (KK) senaste möte i februari pekar på detta.

I detta nummer finns både ett pressmeddelande och en artikel som handlar om att kvinnor är mer sjuka. Tycker ni detta är en fråga som KK ska arbeta med? Jag är säker på att KK blir väldigt glada om ni hör av er och kommer med förslag och idéer på frågor och områden som de kan arbeta med. Låt det bli en öppen och bra kommunikation mellan er, både Lina-kvinnor och alla SRF-kvinnor, och KK.

Vi ska också fortsätta att fira 200-årsminnet av Louis Brailles födelse och punktskriftens tillkomst. Punktskriften som betytt och betyder så mycket för gravt synskadade och blinda världen över. Beställ affischutställningen och sätt upp den på biblioteket så att allmänheten får kunskap om punktskriften. Här i Västerbotten har vi som mål att varje ledamot i kommunfullmäktige i länets alla 15 kommuner ska få ett dokument i punktskrift innan de går in till sitt sammanträde. Med dokumentet följer det vykort av Louis Braille som vi låtit ta fram med en förklarande text om att vi förstår att de inte kan läsa, men att de senare kommer att få veta vad som står.

SRF Lycksele har redan gjort detta och SRF Vilhelmina kommer att göra det den 15 juni. Distriktet kommer nu före

sommaren att ge detta dokument till politikerna i Malå och Åsele samtidigt som vi sätter upp affischutställningen och bjuder in medlemmarna till en träff. På samma sätt har vi tänkt göra med landstingsfullmäktige och Västerbottens riksdagsledamöter.

Visst är det roligt när det händer och sker saker? Jag tror att vi i SRF är väldigt duktiga på det. Tänk att till höstens kampanj få känna att vi runt om i landet samtidigt gör något väldigt bra tillsammans! Då tycker i alla fall jag att det är så mycket roligare. Tycker inte ni det också?

Ha nu en riktigt skön och härlig sommar, men glöm inte att skicka in något till Kvinnosyn så att det blir en tidning även i september!

Karin Sundbaum
redaktör

Känner någon av er igen denna text?

Havet gav efter för vindarnas lek
och natten var vacker och oskyldigt blek
Vågorna ropade – skynda följ me'
och jag såg vår sommarnatt le
En strimma av ljus där fanns gryningen se'n
den lockade livet att vakna igen
Så nära varann såg vi morgonen gry
och världen runt om var ny

En liten fågel flög hit med sången
den sjöng från himlen för första gången
En liten blomma slog ut i solen
och blev en önskan i hemlighet
En liten fågel så fri som vinden
små lätta vindslag helt nära kinden
Ett litet sandkorn som blev en pärla
en liten dröm som blev verklighet...

Vi värmdes av solen och mötte vår dag
två människor som fått allt de dom velat ha
Så mycket att spara och ge till varann
och sommaren den var sann...

En liten fågel flög hit med sången
den sjöng från himlen för första gången

En liten blomma slog ut i solen
och blev en önskan i hemlighet
En liten fågel så fri som vinden
små lätta vindslag helt nära kinden
Ett litet sandkorn som blev en pärla
en liten dröm som blev verklighet...

Tänkvärt

För länge, länge sedan skickade Britt Artursson dessa
tänkvärda ord

"En vän till mig öppnade lådan i sin frus byrå och tog fram
ett litet paket inslaget i rispapper.

Det här, sa han, är inget vanligt paket, det är underkläder.
Han slängde pappret och tittade på det utsökta sidenet och
spetsen. Hon köpte det första gången vi åkte till New York
för 8 eller 9 år sedan. Hon använde det aldrig. Hon
sparade det till ett "speciellt tillfälle".

Bra, jag tror detta är det rätta tillfället. Han gick fram till
sängen och lade de andra kläderna hon skulle ha på sig till
begravningen. Hans fru hade just gått bort. Han vände sig
mot mig och sa: spara aldrig något till ett speciellt tillfälle,
varje dag du lever är ett speciellt tillfälle.

Jag tänker fortfarande på dessa ord; de har förändrat mitt
liv. Nu inser jag mer och städar mindre. Jag sätter mig på
terrassen och beundrar landskapet utan att tänka på
ogräset i trädgården.

Jag spenderar mer tid med min familj och vänner och
mindre på att arbeta. Jag har förstått att livet måste vara en
enhet av erfarenheter att njuta av, inte en överlevnadskurs.

Jag sparar inget längre. Jag använder mina kristallglas
varje dag. Jag tar på mig min nya kavaj när jag ska till
snabbköpet, om jag har lust.

Jag sparar inte min bästa parfym för speciella fester, jag
använder den varenda gång jag har lust.

Uttrycken "någon dag" och "en vacker dag" håller på att försvinna ur mitt ordförråd. Om det är värt att se, lyssna på eller göra, vill jag se det, lyssna på det eller göra det NU.

Jag är inte säker på vad min väns fru hade gjort om hon visste att hon inte skulle vara här i morgon, som vi alla tar för givet. Jag tror hon hade kontaktat sina familjemedlemmar och sina närmaste vänner. Hon hade kanske ringt några gamla vänner för att be om ursäkt och sluta fred för något gammalt gräl eller meningsskiljaktighet.

Jag föreställer mig gärna att hon skulle gått ut för att äta China-mat, vilket var hennes favorit mat. Det är dessa ojorda småsaker som stör mig om jag visste att mina timmar var räknade.

Det stör mig att jag slutat träffa gamla vänner som jag "någon dag" skulle ta kontakt med.

Det stör mig att jag inte skriver de brev som jag tänkt skriva "en vacker dag".

Det stör mig och gör mig ledsen att jag inte sagt till Mina föräldrar, syskon och barn, tillräckligt ofta, hur mycket jag älskar dem.

Nu försöker jag att inte försena, hålla tillbaka eller spara något som skulle kunna berika våra liv med skratt eller glädje. Och varje dag säger jag till mig själv att idag är det en speciell dag. Varje dag, varje timme, varje minut... är speciell".

Ibland kommer den där dagen aldrig.

Senaste nytt från Kvinnokommittén

Den kvinnokommitté som arbetat under den senaste kongressperioden har haft sitt sista sammanträde. Asta Karlsson från Förbundsstyrelsen höll i trådarna för mötet. Vi övriga som var närvarande var Britt Artursson, Farial Mayahi, Stina-Maria Sundblom, Margareta Söderlund, från kansliet Eva Björk och inbjuden gäst Kicki Nordström.

Kicki gav oss en utförlig rapport kring det arvsfondsprojekt som SRF Hudiksvall-Nordanstig genomför. Det är ett 3-årigt arvsfondsprojekt. Man har också samarbete med Kvinnojouren.

Första året går ut på att utbilda jourkvinnorna i handikappfrågor, synskadefrågor. Kontakt kommer man även att ha med HSO. Till hösten planerar man att bjuda in representanter från bl a polis, socialtjänst, sjukvård och skolan. Andra året ska projektet omfatta hela Gävleborgs län. Även män ska involveras på sikt. Sista året kommer projektet att utvärderas och en stor rikskonferens anordnas.

Projektet vill nå ut med funktionshindrades situation allmänt, inte bara om våld, även att kvinnor är underordnade.

Studiematerialet om hot och våld i kvinnors vardag kommer att användas grupper av kvinnor med funktionsnedsättningar.

Ett annat arvsfondsprojekt pågår i Göteborgstrakten, Dubbelt utsatt. KHR i Luleå har fått medel till ett projekt. Forum, Kvinnor och Funktionshinder FQ har fått bidrag från Socialstyrelsen. Dessa projekt går ut på att synliggöra våld mot kvinnor med funktionsnedsättningar. Det är viktigt att så fort vi ser en synskadad kvinna fara illa måste vi försöka hjälpa till.

Flera rapporter lämnades:

Kurs för kvinnor i arbetslivet.

Det var drygt 10 personer som deltog varav flera nya yngre. Synskadade kvinnor medverkade som föreläsare/förebilder. Diskussioner fördes bl a om att stärka sig själv. Man behöver hitta sin personliga coach på hemmaplan. Ett förslag är också att lokalföreningarna kan ordna träffar om personlig stil.

Cirkelledarutbildning om hot och våld i kvinnors vardag. Utbildningen hade varit bra men ingen SRF-are deltog.

Kurs för synskadade kvinnor med invandrarbakgrund. 12 deltagare var anmälda och flera av dem var nya.

Samtliga utbildningar hade varit mycket lyckade.

Rapport lämnades också från Forum, kvinnor och funktionshinder. Vid det extra årsmötet valdes Karin Hjalmarsson till ordförande och Britt Artursson till ledamot i styrelsen.

Vi i kvinnokommittén diskuterade viktiga frågor i höstens kampanj om en bättre kommunal service. Bl a att kunna läsa sin egen post och att fylla i blanketter känns viktigt. På färdtjänsträkningen står det vart man har åkt och på telefonräkningen till vilken man ringt, bådadera är frågor om personlig integritet.

Många kvinnor ställer inte samma krav på att få datahjälpmedel som män. En del äldre kvinnor har inte råd att köpa dator även om de får hjälpmedlen kostnadsfritt. Lokalföreningarna borde kunna kontakta kommunen och företag som byter ut sina datorer att skänka dem till föreningen, som kan lämna ut dem till medlemmar som behöver.

Som en röd tråd genom kvinnokommitténs arbete har materialet Mäns våld mot synskadade kvinnor och Aktionsplanen löpt.

Som avslutning tackade vi varandra för ett mycket bra samarbete under de två åren i kommittén.

Margareta Söderlund

Nya Kvinnokommittén

Nu har förbundsstyrelsen (FS) tillsatt den nya Kvinnokommittén och den består av följande medlemmar:

Britt Artursson, FS
Asta Karlsson, FS
Anne-Marie Frej Skåne
Karen Friedriksdottir, Uppsala län
Monica Granberg, Skåne
Astrid Jonsson, Jönköpings län
Margareta Nord, Dalarna

Möjlighet finns att utöka med en kvinna med
invandrarbakgrund och en från Unga Synskadade.

Är det någon som är intresserad, ring och meddela detta till
Pia Lundborg eller Eva Björk, tel. 08-39 90 00. Det går
också bra att göra det via e-post. pia.lundborg@srf.nu eller
eva.bjork@srf.nu

Det är kvinnan och daggmasken som avgör det hela.
Elin Wägner

Kvinnors ärlighet

En sömmerska satt intill en älv och sydde. Rätt som det var
tappade hon sin fingerborg och den rullade ner i älven. Hon
blev förkrossad och började gråta. Då uppenbarade sig en
god fe.

- Kära barn, varför sitter du här och gråter?
- Jag tappade min fingerborg i älven. Utan den klarar jag
inte att försörja familjen.

Fen doppade ner handen i floden och tog upp en gyllene
fingerborg täckt med diamanter.

- Är detta din fingerborg, frågade fen?
- Nej, sa sömmerskan.

Fen stack ner handen i älvens djup igen och fiskade upp
en fingerborg av silver, täckt med safirer.

- Är detta din fingerborg då, frågade fen.
- Nej, sa sömmerskan, den är inte heller min.

Återigen stack fen ner handen i vattnet och fick då upp en
gammal sliten fingerborg i brunt läder.

- Nå, är det här din fingerborg då, frågade fen.
- JAA, sa sömmerskan. Det där är min fingerborg!!

Fen var så överrumplad av sömmerskans ärlighet, så hon
lät henne behålla alla tre fingerborgarna. Sömmerskan
vandrade hemåt - jättelycklig!

Några år senare vandrade sömmerskan tillsammans med sin make vid älven igen. Rätt som det var föll maken i älven. Sömmerskan grät förkrossad. Då kom fen tillbaka igen.

- Varför gråter du nu då, lilla vän, frågade fen.
 - Min make har fallit i floden, grät sömmerskan.
- Fen sträckte ner handen i vattnet och fiskade upp Mel Gibson!
- Är det här din man, frågade fen.
 - JAAA, utropade sömmerskan!

Fen blev vansinnig!

- Du ljuger! Det är inte alls din man, utropade fen!
- Åh, kära fe, förlåt mig, det här måste vara en missuppfattning! Du förstår om jag hade sagt "nej" då hade du säkert fiskat upp Tom Cruise. Och om jag sagt "nej" till honom då hade du fiskat upp min man. Om jag då hade sagt "ja" skulle du ju givit mig alla tre!! Som du ser fen, jag är inte vid världens bästa hälsa och det skulle ha blivit jättejobbigt att "ta hand om" alla tre männen, så DÄRFÖR var jag tvungen att säga "ja" till Mel Gibson!

Historiens sensmoral:

Närhelst en kvinna ljuger finns ALLTID goda grunder och orsaker, och lögnen är alltid till det bästa för andra. Så lyder andemeningen i alla fall.... och nu håller vi oss till den!

Lotta Jonsson, SRF vilhelmina, skickade mig denna text som vi kan begrunda.

Pressmeddelanden

Tyvärr har jag inget datum på detta pressmeddelande, men jag hoppas det går bra ändå.

Redan arbetar 6 000 med sjukersättning

Socialförsäkringsminister Cristina Husmark Pehrsson deltog i dag i det sista mötet med förtidspensionärer för att informera om möjligheten att arbeta och studera. Mötet

ägde rum i Borås. Totalt har det hunnit bli 22 träffar sedan starten i höstas.

- Försäkringskassan har nyligen början gå ut med information i brev till alla de 430 000 personer som har rätt att arbeta med sjukersättning. Jag har personligen träffat drygt 5 000 personer under den här turnén och 50 000 har fått möjlighet att delta på ett möte med mig, säger Cristina Husmark Pehrsson.

Enligt de senaste uppgifterna från Försäkringskassan har 6 000 personer hittills ansökt om att arbeta med sjukersättning. Ytterligare ett stort antal tar förmodligen chansen att studera eller arbeta idéellt när detta nu blir tillåtet. Siffror på detta kommer dock inte att finnas tillgängliga förrän i mitten av detta år.

- Det är min förhoppning att antalet åtminstone fördubblas under detta år. I propositionen har vi räknat med att mellan 5 000 och 40 000 personer kommer att arbeta motsvarande halvtid. Jag ser det som en framgång att vi redan nu, och trots en djup långkonjunktur, har passerat den nedre gränsen, konstaterar Cristina Husmark Pehrsson.

Socialdepartementet
Integrations- och jämställdhetsdepartementet
6 april 2009

41 miljoner mot kvinnors sjukfrånvaro

Regeringen presenterar i dag ett åtgärds paket för att minska kvinnors sjukfrånvaro och arbetsrelaterade sjukdomar. Åtgärds paketet innehåller satsningar på sammanlagt 41 miljoner, varav 25 miljoner går till rehabiliteringsprojekt för att minska sjukskrivningar för kvinnor. Det ingår i regeringens kommande strategi för jämställdhet på arbetsmarknaden.

- Vi måste bekämpa bristande jämställdhet på alla nivåer i samhället, framför allt genom att stödja kvinnor i vardagen. Effektivare rehabilitering stärker enskilda kvinnors

egenmakt. Eftersom kvinnor är mer sjukskrivna än män behövs riktade rehabiliteringsinsatser, säger jämställdhetsminister Nyamko Sabuni.

- Jag är mycket stolt och glad över dessa satsningar. Med större kunskap på detta område kan vi bli bättre på att formulera en politik som attackerar grundproblemen bakom kvinnors sjukfrånvaro och inte bara symptomen, säger socialförsäkringsminister Cristina Husmark Pehrsson.

Åtgärder för att minska kvinnors sjukfrånvaro
25 miljoner kronor avsätts till Försäkringskassan för rehabiliteringsprojekt som utförs av samordningsförbund eller enskilda landsting 2009 och 2010 för att minska sjukfrånvaron bland kvinnor.

Regeringen har tilldelat Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) 6 miljoner kronor 2009 och 2010. IFAU har lämnat förslag till forskningsprojekt med frågeställningar, t.ex.: Skiljer sig sjukskrivningsnivån åt mellan kvinnor och män med samma arbetsuppgifter? Hur stor del av skillnaden kan kopplas till arbetsplatsernas egenskaper? Har kvinnor andra sjukdomar än män?

Karolinska Institutet (KI) har beviljats 10 miljoner kronor för projekt om kvinnors ohälsa och sjukfrånvaro 2009-2010. Finns det skillnader i hur långtidssjukskrivna kvinnor och män upplever att de blivit bemötta inom sjukvården och Försäkringskassan och påverkar detta återgång i arbete? Leder upprepad sjukfrånvaro oftare till förtidspension för kvinnor än för män?

Kvinnor är mer sjuka

Artikel

Kvällsposten 9 april 2009

Närmare två-tredjedelar av all sjukfrånvaro rör kvinnor och skillnaderna i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män påverkar både inkomster och lönenivåer. Om kvinnors och mäns sjukfrånvaro hade varit jämnt fördelad skulle inkomstskillnaden mellan män och kvinnor också varit betydligt mindre.

Om arbetsgivare förväntar sig att kvinnor kommer att vara mer frånvarande från arbetet än män finns dessutom risk för att kvinnor halkar efter i karriären och löneutvecklingen. Därför är det viktigt att bekämpa de strukturella faktorer som ligger bakom den högre sjukfrånvaron bland kvinnor.

Men för att gå till botten med problemen krävs ökad kunskap om varför kvinnor är mer sjuka och vad man kan göra åt de skillnader som vi ser. Därför har regeringen avsatt 41 miljoner kronor till tre olika projekt som rör kvinnors sjukfrånvaro.

Regeringen har tilldelat Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) 6 miljoner kronor 2009 och 2010. IFAU har lämnat förslag till forskningsprojekt med olika frågeställningar. Skiljer sig sjukskrivningsnivån åt mellan kvinnor och män med samma arbetsuppgifter? Hur stor del av skillnaden kan kopplas till arbetsplatsernas egenskaper? Har kvinnor andra sjukdomar än män? Hur upplever män och kvinnor sin hälsa?

Karolinska Institutet (KI) har beviljats 10 miljoner kronor för projekt om kvinnors ohälsa och sjukfrånvaro 2009-2010. Några av de frågor som kommer att behandlas inom ramen för projektet är bland annat om det finns det skillnader i hur långtidssjukskrivna kvinnor och män upplever att de blivit bemötta inom sjukvården och Försäkringskassan och hur detta påverkar återgång i arbete. En annan fråga är om upprepad sjukfrånvaro oftare leder till förtidspension för kvinnor än för män?

Dessutom satsar regeringen 25 miljoner kronor på åtgärder inom ramen för samordningsförbund. Samordningsförbund är organisationer där Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landstingen och kommunerna samverkar för att ge ett samlat stöd till människor som annars riskerar att hamna mellan stolarna.

Målgruppen för projekten ska vara kvinnor som saknar arbetsförmåga på grund av sjukdom och antingen uppbär sjukpenning, förtidspension eller socialbidrag. Frågeställningar av särskilt intresse är metoder som är särskilt inriktade till kvinnor för att underlätta återgången till

arbete och åtgärder, med utgångspunkt från de lokala förhållandena, där flera aktörer samverkar för att underlätta återgången till arbete.

Det är min förhoppning att dessa projekt kan bidra till att belysa de grundläggande orsakerna till kvinnors ohälsa och även lägga en stabil grund för offensiva åtgärder. Redan har en rad åtgärder för att minska sjukfrånvaron vidtagits. Många av dessa kommer förstås att speciellt gynna kvinnor, eftersom kvinnor står för en större del av frånvaron än män. Med dessa forskningssatsningar lägger vi emellertid grunden för att kunna vidta åtgärder som specifikt riktar sig till kvinnor och kvinnors sjukfrånvaro.

Cristina Husmark Pehrsson
Socialförsäkringsminister

Kontakt:
Mychèle Östman
Pressekreterare hos Cristina Husmark Pehrsson
08-405 10 00
070-771 16 34

Rapporter landet runt

Damer, kvinnor, fruntimmer, käringar, kärringar, tanter, gummor, flickor, töser, kullor, jäntor, matronor, mao: Välkommen till "Tjejträff".

Det var inledningen till inbjudan för SRF Dalarnas kvinnor. Vi träffades den 4 mars 2009 hos Serej i Avesta. Vi var ett trettio-tal kvinnor som samlades till kaffe och smörgås. Många av oss hade rest långt.

Sedan var det dags att få lyssna till Per-Erik Pettersson och "Kvinnorliv", om kvinnor i Dalarna. "Kvinnoliv" är en bok som kom ut 2008, utgiven av Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbund i samarbete med Dalarnas museum.

En god lunch och tillfälle att få sträcka på benen, köpa lotter och prata lite, innan det var dags att ta plats igen och hälsa Eva Lökvist välkommen. Hon berättar om "Fair Trade" och rättvisemärkt. Hon reder också ut begreppen

om kravmärkning och alla andra olika beteckningar som vi lätt blandar ihop.

Vi avslutar dagen med kaffe och "smarrig" kaka, lotteridragning med fina vinster och många glada vinnare. Vi har förhoppningar om att få träffas igen nästa år på någon annan plats i Dalarna.

Vi tackar våra föreläsare och varandra för en bra och givande dag!

Väl mött igen!

Margareta Nord

Var fjärde synskadad kvinna har blivit sexuellt ofredad

25 procent av de synskadade kvinnorna uppger att de blivit sexuellt ofredade. Men många fler, hela 90 procent är oroliga för att råka ut för våld eller våldtäkt och undviker situationer där de känner sig rädda.

Många synskadade kvinnor, hela 40 procent, är mycket oroliga för att utsättas för våld eller våldtäkt. Ytterligare 50 procent känner mindre oro eller ängslan. Det visare en undersökning som gjorts av utredningsinstitutet Handu. Själva oron och rädslan för att råka illa ut medför en stark begränsning i kvinnornas liv. Oron medverkar också till att en jämförelsevis stor andel synskadade kvinnor använder sömnmedel, antidepressiva och lugnande medel.

– Man måste ta en sådan här oro på allvar, det medför en stark begränsning av livet om man alltid går och känner sig rädd, säger Eva Björk i Synskadades Riksförbunds kvinnokommitté.

De flesta synskadade kvinnor ger sig sällan ut ensamma. Synedsättningen gör att de behöver ledsagare och därför oftast går ut med sällskap. Det innebär också att de sällan utsätts för övergrepp av någon de inte känner. När våld eller övergrepp sker utövas det i regel av någon som är bekant.

Undersökningen "Mäns våld mot kvinnor med synskada" visar att synskadade kvinnor utsätts för våld och övergrepp i mindre grad än övriga funktionshindrade kvinnor. Däremot är den upplevda oron större.

– Synskadade kvinnor utsätts ständigt för situationer där människor kommer för nära eller tar på dem på olämpligt sätt. I och med att man inte kan se har man heller inte kontroll över situationen, vilket skapar oro, säger Eva Björk i Synskadades Riksförbunds kvinnokommitté.

Hela 25 procent av kvinnorna i undersökningen upplever att de faktiskt blivit sexuellt ofredade. Men bara en av fyra har gjort någon polisanmälan.

– Vi måste få kvinnorna att faktiskt anmäla övergrepp när de utsatts för sådana. Att anmäla ett övergrepp är visserligen jobbigt men vi får heller inte låta förövarna gå fria, säger Eva Björk.

Hela rapporten om mäns våld mot synskadade kvinnor:

<http://www.srf.nu/Global/dokument/M%c3%a4ns%20v%c3%a5ld%20mot%20synskadade%20kvinnor.doc>

Boktips

Jag lovade i förra numret att Anita Mäki, Luleå, skulle få med en utförligare presentation av sin nya bok. Luta er tillbaka och läs.

Jag heter Anita Mäki och bor i Luleå men är född i Kaunisvaara. Eftersom jag är synskadad och rörelsehindrad tvingades jag delvis lämna byn vid tidig ålder. Jag har genomgått många utbildningar. Bland annat på Gerdahemmet, Tomtebodan och Ekeskolan.

Gerdahemmet var ett barnhem dit synskadade barn kom från hela landet för att vänja sig vid att vara borta hemifrån. Jag var sex år när jag kom till Gerdahemmet. Hemma pratade vi tornedalsfinska eller som det kallas idag meänkieli. Jag hade visserligen läst talböcker men det var ändå svårt att prata det främmande språket. Efter ett

halvårs vistelse på detta fruktansvärda ställe kom jag hem igen och hade glömt tornedalsfinskan. Nu var det svenskan som gällde.

Sommaren gick och det blev dags för mig att börja skolan, mamma och jag åkte till Tomtebodas blindinstitut. Tomtebodas blindinstitut var en skola där alla synskadade barn i Sverige fick undervisning i vanliga skolämnen. Till exempel läsning, räkning och skrivning. Vi fick lära oss punktskrift genom lek.

Efter två tuffa år på Tomteboda, som låg i Solna var det dags att flytta till Ekeskolan i Örebro. Till Ekeskolan skickades synskadade barn med ytterligare funktionsnedsättningar för att kunna studera i sin egen takt. Jargongen på Ekeskolan var mjukare och vänligare än på Tomteboda. Ändå passade jag inte in där.

När jag avslutat min grundskoleutbildning ville jag bli sjukhustolk och därför hamnade jag i Jyväskylä i Finland. Men någon tolkutbildning kunde blindskolan inte erbjuda. Nu hade jag fått för mig att jag skulle bli samtalsterapeut men inte heller detta lyckades. Det blev olika folkhögskolor och flera utredningsbesök på AMIS-syn i Skellefteå.

Så småningom gick jag en journalistutbildning på Ädelfors folkhögskola. Den ledde till tre års arbete som försäljare och informatör på NSD:s radiotidning. På grund av arbetsbrist tvingades jag säga upp mig och ta tillbaka hel förtidspension.

När jag insåg att jag inte skulle få något arbete tog jag saken i egna händer och började skriva på allvar. Det har hittills blivit två böcker. Den första heter Alla har något att berätta - berättelsen som skrev sig själv. Där delar jag med mig av min vardag, mina tankar, drömmar känslor och ord. Jag berättar om glädje och sorg.

Min andra bok heter Med andra ord. Den tar vid där den förra slutade. Du får veta mer om min vardag. Även i denna bok talar jag om glädjen och sorgen, om kärleken och om den ständiga längtan efter att finna en livskamrat. Båda böckerna är utgivna på books on demand.

Det kändes som om jag hade lämnat mitt barn ifrån mig när jag var klar med manuskriptet till boken *Alla har något att berätta – berättelsen som skrev sig själv*.

Med andra ord är en fristående fortsättning på berättelsen om mitt liv. Jag fortsätter att dela med mig av vardagens bekymmer och glädjeämnen.

Berättelsen börjar med några små dikter. Där jag bland annat talar om förhållandet till min största fiende. Även i denna berättelse ger jag exempel på att glädjen och sorgen är oskiljaktiga vänner. Läs om hur det känns när personer som betyder mycket för mig avlider.

Under skrivandets gång begåvas släkten med två små härliga busfrön. Lär gärna känna mina syskonbarnbarn Viktor och Sigge. Du som läst min tidigare bok vill förhoppningsvis veta mer om mig och mitt liv. Du som inte gjort det är naturligtvis välkommen att läsa båda berättelserna.

Luleå 2009-02-03
Anita Mäki

Efterlysning

Serbisk organisation söker kvinnliga förebilder med funktionsnedsättning

Hej på er!

Den serbiska organisationen Iz Kruga, Out of the Circle, från staden Novi Sad jobbar med mänskliga rättigheter och funktionshinder. De ger ut en tidning och den här gången vill de göra ett temanummer om kvinnor och funktionshinder, med betoning på EU-perspektiv. De kommer att ha olika artikelteman som Tillgänglighet, utbildning etc. De letar också efter vad de kallar framgångsrika kvinnor med funktionsnedsättning, dvs kvinnor med makt eller stort inflytande, som kan tjäna som förebilder och inspiration.

Temana de vill ha med ser spännande ut och jag vet att de har höga ambitioner. De vill gärna få kontakt med människor som är intresserade av att bidra på olika sätt till att göra tidskriften så bra som möjligt. Jag skickar därför detta mail till er och hoppas att ni har förslag på personer, att ni själva kanske vill bidra, att ni har idéer på infallsvinklar och att ni kanske är beredda att ställa upp på en intervju eller vet någon som vill.

Nedan har jag lite kvickt översatt ur den tänkta innehållsförteckningen:

- Hur skapades kvinno- och handikapprörelsen i Europa?
- Pågående projekt i EU - påverkans- eller empowermentprojekt som kan tjäna som förebilder för serbiska organisationer. Aktiviteter av kvinnor för kvinnor.
- Korta presentationer av organisationer som arbetar med kvinnor och funktionsnedsättning eller har ett feministiskt perspektiv på funktionshinder.
- Medier och funktionsnedsättning - Läget i EU och i serbien vad avser funktionshinder i medierna med betoning på kvinnor med funktionsnedsättning.
- Tillgänglighet - Vilka lagar och regler finns och hur påverkar de personer med funktionsnedsättning?
- En kontaktlista över organisationer, nätverk mm som arbetar med funktionshinder och kvinnor eller anknutna områden.

Stort tack på förhand för alla idéer och förslag!

Fredrik

Fredrik Stockhaus
Regional Advocacy Coordinator
Regionalni kordinator za zagovaranje
Handicap International South East Europe
Shia - Swedish Organisations' of Persons with Disabilities
International Aid Association
phone: +381-11-3066896

mobile: +381-63-268727
phone, Shia: +46-8-4623360
url: www.hi-see.org and www.share-see.org
url2: www.shia.se

Äldre än 30...

Från Lotta Jonsson i Vilhelmina kom dessa ord riktade till oss alla över 30 år.

Enligt dagens lagstiftare och byråkrater borde de av oss, som var barn på 40-talet, 50-talet, 60-talet, och 70-talet inte ha överlevt.

Våra sängar var målade med blybaserad färg.
Vi hade inga barnsäkra medicinflaskor, dörrar eller skåp, och när vi cyklade bar ingen av oss hjälm.
Vi drack vatten från trädgårdsslangen. Vi åt bröd med smör, drack läsk med socker i, men blev aldrig överviktiga, därför att vi alltid var ute och lekte.

Vi delade gärna en läsk med andra och drack ur samma flaska, utan att någon dog av det.
Vi använde timmar på att bygga lådbilar av gamla skrotade saker och körde i full fart ned för backen, bara för att lite senare komma på att vi hade glömt att sätta på bromsar. Efter några turer i diket lärde vi oss att lösa problemet.
Vi gick ut tidigt om morgonen för att leka ute hela dagen, och kom hem först när gatubelysningen blev tänd. Ingen kunde få fatt i oss på hela dagen – ingen hade mobiltelefon.

Vi hade ingen Playstation, Nintendo eller X-boxar - i det hela taget inga TV-spel, inte 99 TV-kanaler, inget surround sound, hemdatorer eller chatrooms på Internet.
Vi hade vänner! Vi gick ut och fann dem!
Vi ramlade ned från träd, skar oss, bröt armar och ben, slog ut tänder, men ingen blev stämd efter dessa olyckor. Det var olyckor. Inga andra kunde få skulden - bara vi själva.

Vi slogs, blev gula och blå och lärde oss att komma över det. Vi hittade på lekar med pinnar och tennisbollar och åt

jord och gräs. Till trots för alla varningar, så var det inte många ögon som blev utstuckna.

Vi cyklade och gick hem till varandra, bankade på dörren, gick rakt in och blandade oss i samtalet.

Vissa elever var inte så kvicka som andra i skolan, de fick helt enkelt gå om ett år.

Vi fick äta jordnötter. Åkte bil utan bälte med föräldrar som rökte i bilen. Fick aldrig skjuts utan fick ta oss själva gående eller per cykel. Ritade med tuschpennor med ämnen som är förbjudna idag.

Denna generation har fostrat några av de mest riskvilliga, de bästa problemlösare och investerare någonsin. De sista 50 åren har varit en explosion av nya idéer. Vi hade frihet, fiasko, succéer, förälskelser och ansvar, och vi lärde oss att förhålla oss till alltihop.

Eftersom du är en av dem. Grattis!!!

Det goda livet är vårt!

Redaktion

Ansvarig utgivare: Eva Björk

Nyhetsbrevet utkommer fyra gånger per år i storstil, punktskrift, DAISY och e-post. Kvinnosyn har en egen e-postadress;
kvinnosyn@srf.nu

Nästa nummer av Kvinnosyn beräknas komma ut i mitten av september. Ni är varmt välkomna med era bidrag senast fredag 21 augusti.

Skicka till:
Karin Sundbaum
"Kvinnosyn"
SRF Västerbotten
Kylgränd 6 A

906 20 Umeå
tel. 090-18 96 34 (arbete)
mob. 070-301 62 65
e-post. karin.sundbaum@srf.nu